

Järeldudit erikoolidest ja alaealiste komisjonidest

Riigikogu riigieelarve kontrolli komisjon 14.02.2011

Riigikontrolli varasemad auditid

- “Erikoolide funktsioon ja tulemuslikkus” (2004)
- “Koolikohustuse täitmine ja selle tagamise tulemuslikkus” (2007)

Erikoolid – mis on muutunud?

- Uus kontseptsioon, arengukava, tegevuskava.
- Erikooli suunamist veidi lihtsustatud.
- Personali suurendatud ja rohkem tugiteenuseid.
- Puiatu kool on kinni pandud.
- Kaagvere ja Tapa plaanis täielikult korda teha. Selleks kulutatakse enam kui 150 mln kr.

Erikoolide tulemuslikkus

- Erikoolid on väga kallis mõjutusvahend. Aastane õppekoha kulu keskmiselt 277 000 kr.
- Erikoolist lahkunud õpilastest 4/5 paneb paari aasta jooksul toime uue süüteo, neist 2/5 kuriteo. Kinnipidamiskohaga puutub kokku enam kui 40%.
- Enam kui kolmandikul lahkunutest jääb põhiharidus omandamata.

Olulisemad ettepanekud

- Üle vaadata vajadus erikoolide kohtade järele ja vajadusel korrigeerida olemasolevaid kavasisid erikoolide hoonete kaasajastamisel.
- Välja töötada erikoolist lahkunud õpilaste järelhoolduskorraldus selliselt, et oleks olemas konkreetne tegevuskava õpilase taasühiskonnastamiseks ning selge vastutaja selle täitmise eest.

Alaealiste komisjonid – muutused ja tulemuslikkus

- Põhimõttelisi muutusi ei ole toimunud.
- Aeg teo ja mõjutusvahendi kohaldamise vahel liiga pikk (keskmine 48 päeva).
- Mõjutusvahendid ebatõhusad. Levinumad hoiatus, vestlus spetsialistiga, üldkasulik töö.
- Tõhusamate mõjutusvahendite kättesaadavus ebaühtlane.
- Aga ... suhteliselt odav.

Olulisemad ettepanekud

- Tagada mõjutusvahendite ühtlane piirkondlik kättesaadavus. Kaaluda selleks alaealiste komisjonide liitmist maakondlike õpinõustamiskeskustega.
- Seirata järjepidevalt alaealiste komisjonide menetlustähtaegu, et tagada kiire sekkumine alaealiste õigusrikkumistele.